

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Т.О.АТРОЩЕНКО

**ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ
ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

(Методичні рекомендації)

Ужгород 2022

УДК 378.147.091.33-027.22:378:373.2.011.3-052(076)(075.8)

Атрощенко Т.О. Практична підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти: методичні рекомендації щодо проходження педагогічної практики у ЗДО, асистентської та переддипломної практик здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 31 с.

У методичних рекомендаціях представлено мету та завдання, зміст та особливості організації, вимоги до звітності та підведення підсумків практик, передбачених ОПП Дошкільна освіта для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Зазначено компетентності, які повинні бути сформовані у здобувачів у процесі проходження педагогічної практики у ЗДО, асистентської та переддипломної практик; форми контролю. Для кожного виду практики розроблено критерії оцінювання результатів її проходження. Інформація, подана у додатках стане у нагоді здобувачам при виконанні завдань практик та допоможе правильно оформити звітню документацію. Видання адресоване здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта», викладачам закладів вищої освіти, аспірантам.

Рецензенти:

Козубовська І.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «УжНУ»

Калаур С.М., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності, керівник центру післядипломної освіти Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Методичні рекомендації затверджені на засіданні
кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
факультету суспільних наук УжНУ (пр. № 11 від 11.07.2022 р.)

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
1. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗДО	5
1.1. Мета та завдання педагогічної практики у ЗДО.....	5
1.2. Зміст та організація педагогічної практики у ЗДО.....	6
1.3. Вимоги до звітності та підведення підсумків педагогічної практики у ЗДО.....	8
2. АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА	10
2.1. Мета та завдання асистентської практики	10
2.2. Зміст та організація асистентської практики	11
2.3. Вимоги до звітності та підведення підсумків асистентської практики.....	12
3. ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА	14
3.1. Мета та завдання переддипломної практики	14
3.2. Зміст та організація переддипломної практики.....	15
3.3. Вимоги до звітності та підведення підсумків переддипломної практики	16
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	19
ДОДАТКИ	21

ПЕРЕДМОВА

Невід'ємною складовою підготовки фахівців, яка забезпечує поєднання теоретичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з їх практичною педагогічною діяльністю в умовах закладів дошкільної та вищої освіти є практика. Вона зорієнтована на поглиблення теоретичних знань, набутих у процесі навчання, здобуття практичних умінь і навичок, підготовку до самостійної професійної діяльності майбутніх фахівців тощо.

Практика здобувачів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» регламентується Положенням «Про практику студентів ДВНЗ «Ужгородський національний університет» і є невід'ємною частиною освітньо-професійної програми підготовки фахівців, основним завданням якої є практична підготовка випускника другого (магістерського) рівня вищої освіти. ОПП Дошкільна освіта для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 012 «Дошкільна освіта» визначає такі види практик: педагогічна практика у ЗДО, асистентська та переддипломна.

Так, педагогічна практика у ЗДО та асистентська практика тривають по 6 тижнів кожна, розраховані на 270 год. – 9 кредитів ЄКТС. Переддипломна практика триває 4 тижні, 135 год. – 4,5 кредити ЄКТС. Відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта», кожний вид практики має чітко визначені компетентності та програмні результати.

Практика здобувачів університету проводиться на базах практики, діяльність яких відповідає напряму їхньої підготовки та може забезпечити усі необхідні умови для виконання програми практики. Бази практик в особі їх керівників разом з представниками університету несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики здобувачів.

До керівництва практикою здобувачів залучаються досвідчені науково-педагогічні працівники кафедри. Обов'язки здобувача-практиканта та керівника практики регламентуються Положенням «Про практику студентів ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Під час кожного з видів практики здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти отримують можливість набувати практичні навички, необхідні для здійснення майбутньої професійної діяльності, удосконалювати власний рівень професійної компетентності, педагогічної творчості, отримати необхідні результати досліджень, що їх проводять при написанні кваліфікаційної роботи.

1. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗДО

1.1. Мета та завдання педагогічної практики у ЗДО

Педагогічна практика у ЗДО є складовою частиною професійної підготовки і важливим етапом практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти до професійно-педагогічної діяльності.

Мета педагогічної практики у ЗДО: формування фахової компетентності, професійної майстерності здобувачів; реалізація знань та умінь, необхідних для організації роботи у закладах дошкільної освіти, методичного забезпечення освітньо-виховного процесу ЗДО; формування умінь і навичок організації та проведення режимних процесів, різних видів діяльності, занять з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей раннього і дошкільного віку.

Завдання педагогічної практики:

- поглибити, закріпити теоретичні знання, навчити творчо використовувати їх в освітньо-виховній роботі з дітьми раннього та дошкільного віку;

- формувати професійно-педагогічну спрямованість здобувачів, виховувати стійкі інтереси до професії і любов до дітей, розвивати потреби в поглибленні і вдосконаленні професійних навичок і вмінь; професійно-значущі якості особистості: дисциплінованість, стриманість, організованість, цілеспрямованість, доброзичливість;

- формувати професійно-педагогічні уміння прогнозувати результати певного педагогічного впливу, можливі труднощі в здійсненні освітньо-виховної роботи з дітьми раннього та дошкільного віку;

- удосконалення вмінь ставити мету і формулювати завдання педагогічної діяльності з дітьми раннього та дошкільного віку; здійснювати індивідуальний підхід;

- формувати вміння планувати роботу з дітьми раннього та дошкільного віку;

- удосконалення навичок організації дітей в різних видах діяльності: в іграх, в праці, на заняттях;

- сформувати у здобувачів уміння володіти методами і прийомами роботи з дітьми: з розвитку мовлення, з екологічного виховання, з фізичної культури, з розвитку математичних уявлень, з розвитку художніх здібностей, з розвитку ігрової діяльності, здійснення трудового виховання;

- формувати вміння розробляти конспекти різних видів діяльності дітей раннього та дошкільного віку;

- формувати вміння самостійно проводити заходи з методичної роботи, з організації просвітницької роботи серед батьків;

- формувати вміння виготовляти дидактичні матеріали, ігри та іграшки, атрибути до ігор, вміти оформляти виставки, ширми, естетично і педагогічно грамотно оформляти приміщення і ділянку закладу дошкільної освіти.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє

формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

КС-4. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-6. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

КС-8. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

КС-9. Здатність до професійного спілкування, в тому числі в полікультурному середовищі.

КС-10. Здатність до реалізації методик дошкільного навчання в освітньому процесі.

1.2. Зміст та організація педагогічної практики у ЗДО

Програма педагогічної практики у ЗДО:

1. Підготовка до педагогічної практики в ЗДО. Складання індивідуального плану проходження практики та узгодження його з керівником практики.
2. Загальне знайомство з базою практики – ЗДО (групою раннього або дошкільного віку).
3. Спостереження за роботою вихователя в першу та другу половину дня (перший тиждень). Обов'язковий аналіз.
4. Самостійне виконання практикантом обов'язків вихователя групи дітей раннього або дошкільного віку.
5. Проведення організаційно-методичної роботи (з педагогами ЗДО та батьками дошкільників).
6. Проведення науково-дослідної роботи.
7. Підсумок проходження педагогічної практики в ЗДО.
8. Оформлення звітної документації та підготовка до підсумкового контролю.
9. Участь у звітній конференції за результатами практики.

Організація педагогічної практики у ЗДО

Перед початком практики проводиться настановна конференція, у ході якої здобувачі ознайомлюються з програмою практики: керівники роз'яснюють їм мету практики, ставлять конкретні завдання, інформують про зміст діяльності під час проходження практики, форму звітності, критерії оцінювання

тощо.

Базою проведення педагогічної практики є ЗДО.

Керівництво практикою здійснюють керівники ЗДО та керівники практики від кафедри.

Тривалість практики (згідно навчального плану) – 6 тижнів.

Програмою практики передбачена система поточного та підсумкового контролю за виконанням студентами окремих завдань та всієї програми практики: виконання індивідуального плану проходження практики, календарного планування освітнього процесу у ЗДО, спостереження за роботою вихователя, самостійне виконання практикантом обов'язків вихователя групи дітей раннього або дошкільного віку та ін. На завершальному періоді практики важливо надати здобувачам-практикантам допомогу в узагальненні та оформленні матеріалів, формулюванні чітких висновків та пропозицій, вивченні кращого педагогічного досвіду вихователів ЗДО з питань освіти і виховання дітей раннього та дошкільного віку.

Протягом перших двох днів педагогічної практики відбувається загальне ознайомлення здобувачів-практикантів із ЗДО, його керівництвом, вихователями, групою. За цей час кожен практикант повинен скласти індивідуальний план роботи і подати його на затвердження методисту педагогічної практики.

Кожен практикант повинен щоденно складати план роботи на день. План відображається у щоденнику педагогічної практики, який після практики додається до звітної документації.

Після завершення здобувачами передбаченої програмою практики роботи, вони подають керівнику практики від ЗВО оформлені згідно з вимогами матеріали. На підставі аналізу цих матеріалів керівник практики оцінює діяльність кожного здобувача під час педагогічної практики, відмічаючи в щоденнику студента-практиканта виконання змісту практики: виконано / частково виконано / не виконано.

З бази практики обов'язково надається характеристика-відгук, яка повинна містити відомості про час і місце проходження практики та виконані види роботи. Необхідно зазначити, який напрямок роботи виконував здобувач під час кожного періоду практики, оцінити його ретельність, організованість, тактовність під час збору відомостей про роботу педагогічного колективу ЗДО; об'єктивність та грамотність у формулюванні висновків та пропозицій. Далі необхідно оцінити проведену здобувачем організаційно-методичну роботу. У характеристиці слід також вказати на ставлення здобувача до своїх обов'язків, оцінити рівень його теоретичної підготовки, наявність педагогічних здібностей, умінь спілкуватися з вихованцями та колегами. Необхідно вказати на помилки, недоліки в роботі, проаналізувати їх можливі причини, дати поради на майбутнє. Завершується характеристика оцінкою за педагогічну практику за п'ятибальною системою. Оцінка затверджується педагогічною радою ЗДО. Характеристика має бути написана від руки у щоденнику практики, підписана керівником закладу та завірена печаткою.

Завершальним етапом роботи здобувача-практиканта є оформлення звітної документації та підготовка до диференційованого заліку за результатами практики. Диференційований залік проводиться у формі презентації-захисту індивідуального плану роботи проходження практики (звіт про практику та представлення матеріалів практики). Оцінка практики здійснюється керівником за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів.

1.3. Вимоги до звітності та підведення підсумків педагогічної практики у ЗДО

По завершенні Педагогічної практики у ЗДО подаються такі звітні документи:

- щоденник практики;
- звіт про проведену роботу, який включає: аналіз виконання обов'язків вихователя групи дітей раннього та дошкільного віку; аналіз діяльності ЗДО (розвивальне освітнє середовище ЗДО, педагогічна діяльність педагогічного колективу, співпраця з батьками); аналіз проведення організаційно-методичної роботи; результати науково-дослідної роботи за темою магістерської роботи; побажання, рекомендації щодо покращення умов, змісту та ін. проходження практики;
- матеріали проведених заходів (перспективне та щоденне календарне планування освітньо-виховної роботи групи (в якій здобувач проходить практику); конспекти спостережень за роботою вихователя в першу та другу половину дня (перший тиждень) з обов'язковим аналізом; розгорнуті конспекти проведених занять (не менше 1 заняття за одним освітнім напрямом) + 1 розвага; конспект проведення однієї з форм роботи з батьками; план, сценарій методичного заходу; матеріали наукової роботи (тези, стаття, текст доповіді до наукової конференції), результати виконання експериментально-дослідницького завдання (анкетування, опитування, спостереження, інтерв'ю тощо) відповідно до теми магістерської роботи (з оцінкою наукового керівника); додатки (супровідні матеріали).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю: усний захист письмово оформленого звіту проходження педагогічної практики у ЗДО. Форми підсумкового семестрового контролю: диференційований залік.

Поточний контроль здійснюється науковим керівником протягом проходження здобувачами освіти педагогічної практики в ЗДО шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувачів освіти протягом конкретного періоду.

При виставленні диференційованої оцінки здобувачу освіти враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього фахівця, якість виконання завдань педагогічної практики у ЗДО, рівень оволодіння педагогічними вміннями і

навичками, дисциплінованість, якість оформлення документації та своєчасність її подання.

Критерії оцінювання

Педагогічна практика у ЗДО здобувачів оцінюється за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів:

№	Види роботи	Кількість балів (максимальна)
1.	Складання конспектів спостережень за роботою вихователя з обов'язковим аналізом	10
2.	Розробка розгорнутих конспектів проведених занять (не менше 1 заняття за одним освітнім напрямом за увесь період практики) + 1 розвага	35
3.	Самостійне проведення 6 занять і 1 розваги	20
4.	Розробка конспекту проведення однієї з форм роботи з батьками	5
5.	План, сценарій методичного заходу	5
6.	Підготовка матеріалів наукової роботи (тези, стаття, текст доповіді до наукової конференції), результатів виконання експериментально-дослідницького завдання (анкетування, опитування, спостереження, інтерв'ю тощо) відповідно до теми магістерської роботи	10
7.	Звіт. Оформлення документації	5
8.	Захист практики	10
Разом		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

2. АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА

2.1. Мета та завдання асистентської практики

Асистентська практика є складовою частиною професійної підготовки і важливим етапом практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти до професійно-педагогічної діяльності.

Мета асистентської практики: поглиблення і закріплення знань здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з питань організації і форм здійснення освітнього процесу у закладі вищої освіти, його наукового та навчально-методичного забезпечення; формування вмінь і навичок опрацювання активних методик викладання професійно-орієнтовних дисциплін фахового напрямку; формування вміння вирішувати конкретні методичні завдання згідно умов педагогічного процесу; розвиток педагогічних компетентностей, узагальнення, систематизація та поглиблення загально педагогічних знань, умінь і навичок виховної роботи із здобувачами ЗВО.

Завдання асистентської практики:

- ознайомлення із освітнім процесом ЗВО;
- поглиблення, закріплення та узагальнення психолого-педагогічних, методичних знань в процесі їх використання для вирішення конкретних освітніх завдань;
- ознайомлення із сучасними активними методиками викладання дисциплін фахового напрямку, вивчення передового педагогічного досвіду викладачів закладів вищої освіти;
- формування професійної компетентності викладача, розвиток професійних умінь шляхом залучення магістрів до виконання навчально-методичної, організаційно-виховної та наукової роботи у ЗВО;
- формування у здобувачів уміння проводити лекційні, семінарські та практичні заняття з використанням сучасних методів та технологій навчально-пізнавальної діяльності;
- формування і розвиток навичок творчого педагогічного пошуку, вироблення дослідницького підходу до викладацької діяльності;
- формування власної педагогічної позиції щодо процесу виховання сучасної студентської молоді.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

КС-4. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-8. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

КС-11. Здатність здійснювати педагогічно-дослідницьку діяльність на засадах академічної доброчесності

КС-12. Застосовувати сучасні освітні технології, зокрема дистанційні, активні методи; проводити освітню і освітньо-методичну роботу з усіх видів навчальних занять у вищій школі; розробляти індивідуальні траєкторії розвитку здобувачів вищої освіти.

2.2. Зміст та організація асистентської практики

Програма асистентської практики:

1. Підготовка до асистентської практики. Складання індивідуального плану проходження практики та узгодження його з керівником практики.
2. Загальне знайомство з базою практики – кафедрою ЗВО, документацією, обов'язками НПП.
3. Спостереження за проведенням навчальних занять викладачем (2 лекції, 2 практичні) та здобувачем-практикантом (1 заняття). Обов'язковий аналіз.
4. Самостійне проведення навчальних занять (2 лекції, 2 практичні).
5. Проведення виховної роботи.
6. Проведення науково-дослідної роботи.
7. Підсумок проходження асистентської практики.
8. Оформлення звітної документації та підготовка до підсумкового контролю.
9. Участь у звітній конференції за результатами практики.

Організація асистентської практики

Перед початком практики проводиться настановна конференція, у ході якої здобувачі ознайомлюються з програмою практики: керівники роз'яснюють їм мету практики, ставлять конкретні завдання, інформують про зміст діяльності під час проходження практики, форму звітності, критерії оцінювання тощо.

Базою проведення асистентської практики є ЗВО (кафедра).

Керівництво практикою здійснюють керівники ЗВО та керівники практики від кафедри.

Тривалість практики (згідно навчального плану) – 6 тижні.

Програмою практики передбачена система поточного та підсумкового контролю за виконанням здобувачами окремих завдань та всієї програми практики: затвердження планів підготовки і проведення практики, методичних розробок здобувачів, виконання індивідуального плану та ін. На завершальному періоді практики важливо надати здобувачам-практикантам допомогу в узагальненні та оформленні матеріалів, формулюванні чітких висновків та пропозицій, вивченні кращого педагогічного досвіду викладачів з питань викладання у ЗВО.

Протягом перших двох днів асистентської практики відбувається загальне ознайомлення здобувачів-практикантів із ЗВО, кафедрою, НПП кафедри та відповідною документацією. За цей час кожен практикант повинен скласти індивідуальний план роботи і подати його на затвердження методисту

практики.

Кожен практикант повинен щоденно складати план роботи на день. План відображається у щоденнику асистентської практики, який після практики додається до звітної документації.

Після завершення здобувачами передбаченої програмою практики роботи, вони подають керівнику практики від ЗВО оформлені згідно з вимогами матеріали. На підставі аналізу цих матеріалів керівник практики оцінює діяльність кожного здобувача під час асистентської практики, відмічаючи в щоденнику здобувача-практиканта виконання змісту практики: виконано / частково виконано / не виконано.

З бази практики обов'язково надається характеристика-відгук, яка повинна містити відомості про час і місце проходження практики та виконані види роботи. Необхідно зазначити, який напрямок роботи виконував здобувач під час кожного періоду практики, оцінити його ретельність, організованість, тактовність під час збору відомостей про роботу педагогічного колективу ЗВО; об'єктивність та грамотність у формулюванні висновків та пропозицій. Далі необхідно оцінити проведену здобувачем організаційно-методичну роботу. У характеристиці слід також вказати на ставлення здобувача до своїх обов'язків, оцінити рівень його теоретичної підготовки, наявність педагогічних здібностей, умінь спілкуватися із здобувачами та НПП кафедри. Необхідно вказати на помилки, недоліки в роботі, проаналізувати їх можливі причини, дати поради на майбутнє. Завершується характеристика оцінкою за асистентську практику за п'ятибальною системою. Оцінка затверджується на засіданні кафедри ЗВО. Характеристика має бути написана від руки у щоденнику практики, підписана керівником закладу та завірена печаткою.

Завершальним етапом роботи здобувача-практиканта є оформлення звітної документації та підготовка до диференційованого заліку за результатами практики. Диференційований залік проводиться у формі презентації-захисту індивідуального плану роботи проходження практики (звіт про практику та представлення матеріалів практики). Оцінка практики здійснюється керівником за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів.

2.3. Вимоги до звітності та підведення підсумків асистентської практики

По завершенні асистентської практики подаються такі звітні документи:

- щоденник практики;
- звіт про проведену роботу, який включає: аналіз виконання обов'язків асистента викладача кафедри; аналіз освітньої діяльності ЗВО та кафедри; аналіз спостережень (за проведенням навчального заняття викладачем та здобувачем-практикантом); аналіз проведення навчальних занять (два лекційних та два практичних); план-конспект виховного заходу із здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; результати науково-дослідної роботи за темою магістерської роботи; побажання, рекомендації щодо покращення умов, змісту та ін. проходження практики;
- матеріали проведених заходів (конспект спостереження за проведенням

навчального заняття викладачем та здобувачем-практикантом з обов'язковим аналізом; розгорнуті конспекти проведених занять (два лекційних та два практичних); конспект проведення виховного заходу із здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; матеріали наукової роботи (тези, стаття, текст доповіді до наукової конференції), результати виконання експериментально-дослідницького завдання (анкетування, опитування, спостереження, інтерв'ю тощо) відповідно до теми магістерської роботи (з оцінкою наукового керівника); додатки (супровідні матеріали).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю: усний захист письмово оформленого звіту проходження педагогічної практики у ЗВО.

Форми підсумкового семестрового контролю: диференційований залік.

Поточний контроль здійснюється науковим керівником протягом проходження здобувачами освіти асистентської практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувачів освіти протягом конкретного періоду.

При виставленні диференційованої оцінки здобувачу освіти враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього фахівця, якість виконання завдань асистентської практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, дисциплінованість, якість оформлення документації та своєчасність її подання.

Критерії оцінювання

Асистентська практика здобувачів оцінюється за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів

№	Види роботи	Кількість балів (максимальна)
1.	Аналіз навчальних занять, проведених викладачем (не менше 4-х)	8
2.	Аналіз навчального заняття, проведеного здобувачем-практикантом	2
3.	Розробка розгорнутих конспектів проведених занять: два лекційні і два практичні (по 5 балів за кожне)	20
4.	Самостійне проведення навчальних занять (по 10 балів за кожне)	40
5.	Розробка розгорнутого конспекту виховного заходу	5
6.	Підготовка матеріалів наукової роботи (тези, стаття, текст доповіді до наукової конференції), результатів виконання експериментально-дослідницького завдання (анкетування, опитування, спостереження, інтерв'ю тощо) відповідно до теми магістерської роботи	10
7.	Звіт. Оформлення документації	5
8.	Захист практики	10
Разом		100

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

3. ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

3.1. Мета та завдання переддипломної практики

Переддипломна практика є складовою частиною професійної підготовки і важливим етапом практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти до професійно-педагогічної та пошуково-дослідницької діяльності.

Мета переддипломної практики полягає у реалізації здобувачами науково-методичних професійних знань та удосконалення ними навичок самостійної практичної та дослідно-експериментальної діяльності згідно з ОПП «Дошкільна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Завдання практики:

- поглибити, закріпити теоретичні знання, практичні уміння і навички, навчити творчо використовувати їх в освітній роботі у закладах освіти;
- формувати уміння застосовувати набуті знання для здійснення науково-дослідної роботи;
- розвивати дослідницькі вміння та навички здобувачів;
- формувати методологічну культуру здобувачів щодо здійснення педагогічного дослідження;
- забезпечити підготовку до написання науково-дослідницьких робіт з урахуванням сучасних вимог до рівня і якості наукових досліджень;
- сприяти розвитку наукового потенціалу магістрів.
- формувати професійно-педагогічну спрямованість здобувачів, виховувати стійкі інтереси до професії, розвивати потреби в поглибленні і вдосконаленні професійних навичок і вмінь; професійно-значущі якості особистості: дисциплінованість, стриманість, організованість, цілеспрямованість, доброзичливість;

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС-4. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-8. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

КС-11. Здатність здійснювати педагогічно-дослідницьку діяльність на засадах академічної доброчесності

КС-12. Застосовувати сучасні освітні технології, зокрема дистанційні, активні методи; проводити освітню і освітньо-методичну роботу з усіх видів навчальних занять у вищій школі; розробляти індивідуальні траєкторії розвитку здобувачів вищої освіти.

3.2. Зміст та організація переддипломної практики

Програма переддипломної практики:

1. Підготовка до переддипломної практики. Складання індивідуального плану проходження практики та узгодження його з керівником практики.
2. Консультації з керівником магістерської роботи.
3. Виконання завдань переддипломної практики.
4. Виконання науково-дослідної роботи.
5. Підсумок проходження переддипломної практики.
6. Оформлення звітної документації та підготовка до підсумкового контролю.
7. Участь у звітній конференції за результатами практики.

Організація переддипломної практики

Перед початком практики проводиться настановна конференція, у ході якої здобувачі ознайомлюються з програмою практики: керівники роз'яснюють їм мету практики, ставлять конкретні завдання, інформують про зміст діяльності під час проходження практики, форму звітності, критерії оцінювання тощо.

Базою проведення педагогічної практики є ЗДО або ЗВО, залежно від об'єкту та предмету магістерської роботи.

Керівництво практикою здійснюють керівники ЗДО та керівники практики від кафедри.

Тривалість практики (згідно навчального плану) – 3 тижні.

Програмою практики передбачена система поточного та підсумкового контролю за виконанням здобувачами окремих завдань та всієї програми практики: виконання індивідуального плану проходження практики, роботи з

науковою літературою, оформленням документації, звіт та ін. На завершальному періоді практики важливо надати здобувачам-практикантам допомогу в узагальненні та оформленні матеріалів, формулюванні чітких висновків та пропозицій, вивченні кращих наукових здобутків вітчизняних та зарубіжних дослідників з проблем дослідження.

Кожен практикант повинен щоденно складати план роботи на день. План відображається у щоденнику переддипломної практики, який після практики додається до звітної документації.

Після завершення здобувачами передбаченої програмою практики роботи, вони подають керівнику практики від ЗВО оформлені згідно з вимогами матеріали. На підставі аналізу цих матеріалів керівник практики оцінює діяльність кожного здобувача під час педагогічної практики, відмічаючи в щоденнику практиканта виконання змісту практики: виконано / частково виконано / не виконано.

З бази практики обов'язково надається характеристика-відгук, яка повинна містити відомості про час і місце проходження практики та виконані види роботи. Необхідно зазначити, який напрямок роботи виконував здобувач під час кожного періоду практики, оцінити його ретельність, організованість, тактовність; об'єктивність та грамотність у формулюванні висновків та пропозицій. Далі необхідно оцінити проведену здобувачем науково-дослідницьку роботу. У характеристиці слід також вказати на ставлення здобувача до своїх обов'язків, оцінити рівень його теоретичної підготовки, дослідницькі якості, наявність здібностей, умінь і навичок виконувати наукову роботу. Необхідно вказати на помилки, недоліки в роботі, проаналізувати їх можливі причини, дати поради на майбутнє. Завершується характеристика оцінкою за переддипломну практику за п'ятибальною системою. Оцінка затверджується педагогічною радою ЗДО або засіданням кафедри ЗВО. Характеристика має бути написана від руки у щоденнику практики, підписана керівником закладу та завірена печаткою.

Завершальним етапом роботи здобувача-практиканта є оформлення звітної документації та підготовка до диференційованого заліку за результатами практики. Диференційований залік проводиться у формі презентації-захисту індивідуального плану роботи проходження практики (звіт про практику та представлення матеріалів практики). Оцінка практики здійснюється керівником за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів.

3.3. Вимоги до звітності та підведення підсумків переддипломної практики

По завершенні Переддипломної практики подаються такі звітні документи:

- щоденник практики;
- звіт про проведену роботу, який включає: характеристику стану розробки обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі; апробацію основних теоретичних та практичних напрацювань магістерської роботи у формі виступів на семінарах, круглих столах, педагогічних радах, засіданнях кафедри, конференціях різних рівнів, написанні наукових статей та

ін.; результати науково-дослідної роботи за темою магістерської роботи; побажання, рекомендації щодо покращення умов, змісту та ін. проходження практики;

- матеріали проведених заходів: анотація трьох публікацій з проблем магістерської за останні 5 років з обґрунтуванням доцільності вибору; зміст магістерського дослідження; опис діагностичного інструментарію, використаного в ході дослідження; 10 наукових джерел з теми магістерської роботи оформлені за вимогами ДСТУ 8302:2015 та стилем «АРА (American Psychological Association)»; матеріали наукової роботи (тези, стаття, текст доповіді до наукової конференції), відповідно до теми магістерської роботи; рекомендації для майбутніх вихователів ЗДО (майбутніх викладачів ЗВО), що стосуються проблеми магістерської роботи і зумовлюють ефективність досягнення її мети і завдань; додатки (супровідні матеріали).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю: усний захист письмово оформленого звіту проходження переддипломної практики.

Форми підсумкового семестрового контролю: диференційований залік.

Поточний контроль здійснюється науковим керівником протягом проходження здобувачами освіти переддипломної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувачів освіти протягом конкретного періоду.

При виставленні диференційованої оцінки здобувачу освіти враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього фахівця, якість виконання завдань переддипломної практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, дисциплінованість, якість оформлення документації та своєчасність її подання.

Критерії оцінювання

Переддипломна практика здобувачів оцінюється за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів

№	Види роботи	Кількість балів (максимальна)
1.	Характеристика стану розробки обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі.	5
2.	Анотація (не менше 1 сторінки) трьох публікацій за останні 5 років з обов'язковим обґрунтуванням доцільності обраних наукових праць.	15
3.	Опис діагностичного інструментарію, використаного для дослідження. Обґрунтування доцільності вибору.	10
4.	Оформлення 10 наукових джерел з теми магістерської роботи за вимогами ДСТУ 8302:2015 та стилем «АРА (American Psychological Association)».	5
5.	Апробація основних теоретичних та практичних	25

	напрацювань магістерської роботи у формі виступів на семінарах, круглих столах, педагогічних радах, засіданнях кафедри, конференціях різних рівнів, написанні наукових статей та ін. (виступ, тези, стаття та ін.).	
6.	Рекомендації для майбутніх вихователів ЗДО (майбутніх викладачів ЗВО), що стосуються проблеми магістерської роботи і зумовлюють ефективність досягнення її мети і завдань.	25
7.	Звіт. Оформлення документації.	5
8.	Захист практики.	10
Разом		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗДО:

Основна література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
4. Збірник законодавчих і нормативних актів про дошкільну освіту / Упоряд. К.Л. Крутій, Н.В. Погрібняк. 4-те вид., доп. Запоріжжя: ТОВ "ЛПКС" ЛТД, 2005. 335 с.
5. Інструктивно -методичні матеріали щодо ведення документації в дошкільних закладах / За заг. ред. К.І.Крутій. 3-є.. доп. і перероб. Запоріжжя, 2005.
6. Методична робота в ДНЗ / Упорядник: Л.А.Швайка. Х.: Вид.група «Основа», 2008. 287с.
7. Степанова Т., Курчатова А. Організація і керівництво дошкільною освітою в Україні: навч.-метод. пос. К.: Видавничий Дім «Слово», 2018. 236 с.

Допоміжна література

1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика. Київ: Вища школа, 2007. 542 с.
2. Богуш А. М., Гавриш Н. В., Саприкіна О. В. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. Київ: Видавничий Дім "Слово", 2009. 408 с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
4. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: Монографія. Київ: «Самміт-Книга», 2009. 272 с.
5. Крутій К. Взаємодія з батьками та взаємовідносини з дітьми. 1111 запитань до професора. Запоріжжя, 2012. С. 224–275.
6. Підготовка вихователя до розвитку особистості дитини в дошкільному віці : монографія / Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, З.Н. Борисова та ін.; [за заг. ред. І.І. Загарницької]. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. 310 с.
7. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Академ-видав, 2006. 456 с.
8. Щербакова К. Й. Методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників: доп. МОУ. Навч. посібник. Київ: Вища школа, 1996. 240 с.

2. АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА:

Основна література

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи. К.: Кондор, 2008. 272 с.
2. Атрощенко Т.О. Методика викладання дисциплін лінгво-дидактичного циклу: Навчально-методичний посібник за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. К.: Кондор-Видавництво, 2014. 164 с.
3. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Затверджено МОН України як навчальний посібник. К : Знання, 2005. 450 с.
4. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. К.: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
5. Сучасні педагогічні технології в освіті: збір. наук. метод. праць / за ред. О.Г. Романовського, Ю.І. Панфілова. Харків: НТУ «ХП», 2012. 224 с.
6. Чепіль М.М. Педагогічні технології: навч. посібник. реком. МОН України для студ. ВНЗ. К. : Академвидав, 2012. 224 с.

Допоміжна література

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
2. Пометун О.І. Енциклопедія інтерактивного навчання. К., 2007. 144 с.
3. Січкарук О. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: навч.-метод.посібник. К.: Таксон, 2006. 88 с.
4. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посібник для студ. ВНЗ. К. : Кондор, 2011. 628 с.
5. Туркот Т.І. Психологія і педагогіка вищої школи в запитаннях і відповідях: навч. посібник для студ. ВНЗ. К. : Кондор, 2011. 516 с.
6. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. К : Академвидав, 2006. 352 с.

3. ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА:

Основна література

1. Клименюк О.В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження: Авторський підручник. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. 398 с.
2. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: Навч. посібн. Вид. 2-е, доп. і перероб. К. : Видавничий дім „Професіонал”, 2004. 208 с.
3. Лаврентьева Г. П. Методичні рекомендації з організації та проведення науково-педагогічного експерименту. Київ : ІТЗН, 2007.
4. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень: навчальний посібник. К. : ДАКККіМ, 2008. 248с.

Допоміжна література

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
2. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок оформлення титульної сторінки звітної документації

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Реєстраційний № _____

Дата _____

Виконав(ла):

здобувач (ка) _____ курсу

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ форми навчання

Залікова книжка № _____

З В І Т

про проходження _____ практики

Місце проходження практики: _____

Термін практики: _____

Керівник від бази практики _____
посада, ПІБ керівника

Керівник від ЗВО _____
посада, ПІБ керівника

Ужгород 20_____

Зразок оформлення титулки звіту

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

ЗВІТ

про виконання програми _____ практики
здобувача (ки) другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»
_____ форми навчання
ПІБ

База практики:

Термін практики:

Ужгород 20 ____

Звіт повинен містити: мету і завдання практики, які стояли перед здобувачем; зміст діяльності практиканта за період проходження практики; ступінь виконання запланованих завдань відповідно до індивідуального плану та завдань практики; висновки та пропозиції.

Зразок оформлення титулки конспекту режимного моменту у ЗДО

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

КОНСПЕКТ

_____ назва режимного моменту

проведеного в _____ назва бази практики

з вихованцями _____ групи на тему:
« _____ »

Вихователь _____ ПБ
підпис

Здобувач-практикант _____ ПБ
підпис

Ужгород 20 _____

Зразок оформлення титулки конспекту заняття у ЗВО

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

КОНСПЕКТ

лекції (або практичного, семінарського заняття) з _____,
назва дисципліни
проведеного зі здобувачами _____
курс, рівень вищої освіти, спеціальність

Дата проведення _____
Час та місце проведення: _____

Підготував здобувач-практикант

_____ ППБ

До проведення заняття допускаю:

Викладач дисципліни _____
підпис посада, науковий ступінь, вчене звання, ППБ

Керівник практики _____
підпис посада, науковий ступінь, вчене звання, ППБ

Оцінка: _____
підпис викладача дисципліни

підпис керівника практики

Зразок оформлення конспекту виховного заходу

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

ВИХОВНИЙ ЗАХІД

ТЕМА: «_____»
_____»

Проведено у _____ групі _____ЗВО

П.І.Б. практиканта, що проводив

Дата проведення: «___» _____20__р.

Оцінка куратора академічної групи: _____
(підпис)

Ужгород 20____

Зразок оформлення конспектів занять у ЗВО

Лекція

назва теми
Мета:**Тип лекції:** _____**Обладнання:** таблиці, схеми, графіки, технічні засоби навчання**Основні питання лекції****Рекомендована література:***Основна (конкретно вказати: автор, назва, рік видання, сторінки)**Додаткова***Основні поняття та терміни:****ХІД ЛЕКЦІЇ:**

I. Вступна частина (до 10 хв.)

II. Основна частина (70-75 хв.)

III. Заключна частина (5-10 хв.)

Семінарське заняття

назва теми
Мета:**Обладнання:** таблиці, схеми, графіки, технічні засоби навчання**Питання для обговорення:****Рекомендована література:***Основна (конкретно вказати: автор, назва, рік видання, сторінки)**Додаткова***ХІД ЗАНЯТТЯ**

I. Організаційна частина (2 – 3 хв.): привітання викладача зі студентами; виявлення відсутніх; перевірка підготовленості групи до заняття.

II. Мотивація та стимулювання навчальної діяльності студентів (до 5 хв.). Повідомлення теми, мети та завдань завдань. Мотивація вивчення теми (бесіда, що передбачає з'ясування значущості теми і її професійну спрямованість). Повідомлення плану заняття.

III. Обговорення навчальних питань семінару. Викладач має подбати про поетапне обговорення питання, що обговорюються під час заняття, сприймання, розуміння, закріплення і застосування студентами вивченої навчальної інформації.

IV. Діагностика правильності засвоєння студентами знань.

V. Підбиття підсумків заняття (до 5 хв.). Коротке повідомлення про виконання запланованої мети, завдань заняття (аналіз того, що було розглянуто). Мотивація діяльності групи і окремих студентів, оцінювання їхньої роботи.

VI. Повідомлення домашнього завдання (2-3 хв.).

Практичне заняття

назва теми
Мета:**Обладнання:** таблиці, схеми, графіки, технічні засоби навчання

Питання для обговорення:

Рекомендована література:

Основна (конкретно вказати: автор, назва, рік видання, сторінки)

Додаткова

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. Організаційна частина (2 – 3 хв.): привітання викладача зі студентами; виявлення відсутніх; перевірка підготовленості групи до заняття.

II. Мотивація та стимулювання навчальної діяльності студентів (до 5 хв.). Повідомлення теми, мети та завдань завдань. Мотивація вивчення теми (бесіда, що передбачає з'ясування значущості теми і її професійну спрямованість). Повідомлення плану заняття

III. Проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок здобувачів.

IV. Виконання підготовчих та тренувальних завдань з їх обговоренням.

V. Виконання індивідуальних самостійних завдань та їх оцінювання.

VI. Підбиття підсумків заняття (до 5 хв.)

VII. Повідомлення домашнього завдання (2-3 хв.)

Орієнтовна схема аналізу (самоаналізу) лекції

Зазначається дата, факультет, група, час проведення лекції.

Зміст лекції слід аналізувати за такими критеріями (параметрами):

- науковість, відповідність сучасному розвитку науки, зіставлення різноманітних концепцій;
- активізація мислення студентів, формулювання проблемних питань (завдань);
- визначення значущості матеріалу для майбутньої професії (професійна спрямованість);
- встановлення внутрішньо предметних та міжпредметних зв'язків.

Методику проведення лекції слід аналізувати за такими критеріями (параметрами):

- формулювання теми та мети лекційного заняття, повідомлення плану та характеристика рекомендованої літератури;
- чітка структура лекції, логіка, доступність, аргументованість викладу матеріалу, виокремлення основних інформаційних складових навчального матеріалу;
- узагальнення та систематизація (висновки);
- використання наочності, ТЗН, інформативно-комунікативних технологій (інших методів навчання – вказати, які саме);
- зміни темпу викладу (наприклад, під час викладу найбільш важливого матеріалу, темп викладу уповільнюється, голос підвищується);
- використання прийомів підтримки уваги (цікаві приклади, жарти, риторичні питання).

Особистість лектора слід аналізувати за такими критеріями (показниками):

- рівень володіння навчальним матеріалом (вільно володіє матеріалом, читає матеріал з конспекту);
- уміння триматися перед аудиторією (утримувати увагу аудиторії);
- якість мовлення (правильність мовлення, дикція, емоційність викладу тощо);
- зовнішній вигляд та інші показники.

Результати лекції слід аналізувати за такими критеріями (показниками):

- досягнення цілей лекції (досягнуто / не досягнуто);
- інформативність (інформаційна цінність) лекції.

Орієнтовна схема аналізу (самоаналізу) практичного (семінарського) заняття

Зазначається дата, факультет, група, час проведення заняття.

Зміст слід аналізувати за такими критеріями (параметрами):

- науковість, відповідність сучасному розвитку науки, зіставлення різноманітних концепцій;
- активізація мислення студентів, формулювання проблемних питань (завдань);
- визначення значущості матеріалу для майбутньої професії (професійна спрямованість);
- встановлення внутрішньо-предметних та міжпредметних зв'язків.

Методику проведення заняття слід аналізувати за такими критеріями (параметрами):

- формулювання теми та мети, повідомлення плану, та характеристика рекомендованої літератури;

- чітка структура розгляду матеріалу, виокремлення основних інформаційних складових навчального матеріалу;

- узагальнення та систематизація (висновки);

- використання наочності, ТЗН, інформативно-комунікативних технологій;

- використання прийомів підтримки уваги (цікаві приклади, жарти, риторичні питання);

- стимулювання творчого, критичного мислення студентів, спонукання до висловлювання особистої позиції та формування вмінь її обґрунтовувати;

- наявність прямих та зворотних зв'язків з аудиторією.

Особистість викладача слід аналізувати за такими критеріями (показниками):

- володіння навчальним матеріалом (вільно володіє матеріалом, читає матеріал з конспекту);

- уміння триматися перед аудиторією (утримувати увагу аудиторії);

- якість мовлення (нормативність мовлення, дикція, емоційність викладу тощо);

- зовнішній вигляд.

Результати заняття слід аналізувати за такими критеріями (показниками):

- досягнення цілей заняття (досягнуто / не досягнуто);

- інформативність (інформаційна цінність).

Виховний захід

Структура звіту про проведену виховну роботу із здобувачами

Загальні відомості (ЗВО, академічна група, кількість здобувачів (кількісне співвідношення, органи самоврядування, актив, коло інтересів), прізвище куратора).

Особливості виховної роботи в академічній групі (загальна проблема виховання, над якою працює група; пріоритет та напрями виховної роботи: констатацію фактів проілюструвати прикладами, назвами тем виховних справ тощо).

Перелік та короткий самоаналіз проведених практикантом виховних заходів (індивідуальні та групові бесіди; кураторська година, екскурсії тощо).

Аналіз стану сформованості академічної групи як колективу та пошук способів оптимізації цього процесу.

Загальні висновки та Ваші пропозиції щодо вдосконалення виховної роботи в даній академічній групі.

Структурні елементи конспекту виховної справи

Мета:

Завдання:

Форма проведення:

Обладнання:

Рекомендована література:

План.

Хід виховної справи (детальний виклад фактичного матеріалу – розгорнутий конспект заходу).

Використана література.

Підсумок заходу.

Самоаналіз проведеної виховної справи (використовуючи схему аналізу виховної справи).

Оцінка та підпис куратора академічної групи (ставиться на титульній сторінці конспекту справи).

Орієнтовна схема самоаналізу виховної справи

Аналіз вихідних даних, що зумовило вибір даної теми виховної справи, актуальність її для студентів цієї академічної групи.

Мета виховної справи (виховна, пізнавальна, розвиваюча).

Форма проведення виховної справи (диспут), педагогічна доцільність вибору форми для реалізації поставленої мети..

Готовність до проведення виховної справи: як відбулося попереднє ознайомлення студентів з темою і метою виховної справи, їх участь у підготовчій роботі, підбір літератури, наочності, обладнання, технічних засобів, оформлення приміщення.

Аналіз проблемних педагогічних ситуацій з якими зіткнулися на підготовчому етапі.

Вступна частина заходу: мотивація спільної діяльності куратора і студентів у ході виховної справи, способи активізації студентського колективу на початку роботи.

Характеристика змісту використаного матеріалу: актуальність матеріалу, спрямованість його на забезпечення мети, відповідність віковим особливостям, рівню розвитку, вихованості студентів, запитам та інтересам даного колективу, повнота і послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу; роз'яснення нових термінів і

понять; правильність і обґрунтованість висновків, рекомендації студентам щодо самовиховання.

Характеристика методів і прийомів роботи: які конкретно методи і прийоми застосовано, їх педагогічна доцільність і спрямованість на реалізацію мети; різноманітність засобів виховання.

Педагогічна майстерність: уміння володіти собою, ставлення до студентів, стиль педагогічного спілкування, організаторські уміння, педагогічний такт, культура мовлення.

Заключна частина заходу: проведення колективного аналізу, активність студентів у висловлюванні пропозицій, загальні висновки, програма подальших дій.

При проведенні заходу а) було цікавим (завдяки чому?); б) менш вдало пройшло (чому?); в) було складно (Що? Як подолати?);

Загальні висновки: досягнення мети, вплив заходу на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення моральних якостей, формування культури, світогляду студентів; пропозиції щодо поліпшення проведення подібних заходів виховної роботи зі студентами взагалі.